O.GENRINING "SEHRGARLARNING SOVG‘ASI" HIKOYASIDA SEVGI VA FIDOYILIK G‘OYASI

Sunnatullayeva Ferangiz O‘lmas qizi
Guliston davlat Pedagogika Instituti talabasi
Email: ferangizsunnatullayeva44@gmail.com

Annotatsiya: Amerika adabiyoti tarixida qisqa hikoya janri alohida o‘rin egallaydi. Ushbu janrning eng yorqin namoyandalaridan biri O. Genri (1862-1910) bo‘lib, uning ijodida insoniylik, muhabbat va fidoyilik g‘oyalari markaziy o‘rinda turadi. Adibning “Sehrgarlarning sovg‘asi” (1905) hikoyasi sevgi va sadoqatning ramziy ifodasiga aylangan. Ushbu maqolada hikoyaning badiiy xususiyatlari, ramziy ma’nolari hamda unda ilgari surilgan insoniy qadriyatlar tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: O. Genri, qisqa hikoya, sevgi, fidoyilik, ramz, kinoya, insoniylik, go’zallik, sadoqat.

Abstract: The short story genre holds a special place in the history of American literature. One of its most prominent representatives is O. Henry (1862–1910), whose works center around themes of humanity, love, and devotion. His story *“The Gift of the Magi”* (1905) has become a symbolic expression of love and loyalty. This article analyzes the artistic features, symbolic meanings, and humanistic values presented in the story.

Keywords: O. Henry, short story, love, devotion, symbol, irony, humanity, beauty, loyalty.

Аннотация: Жанр короткого рассказа занимает особое место в истории американской литературы. Одним из самых ярких его представителей является О. Генри (1862–1910), в чьём творчестве центральное место занимают идеи человечности, любви и самоотверженности. Его рассказ *«Дары волхвов»* (1905) стал символическим выражением любви и преданности. В статье анализируются художественные особенности произведения, его символическое значение и отражённые в нём гуманистические ценности.

Ключевые слова: О. Генри, короткий рассказ, любовь, самоотверженность, символ, ирония, человечность, красота, преданность.

Amerika adabiyoti tarixida hikoya janri, ayniqsa XIX asr oxiri va XX asr boshlarida, o‘zining eng yuksak cho‘qqisiga chiqdi. Shu davrda O. Genri nomi alohida porlab turadi. Uning hikoyalari oddiy odamlarning hayoti, orzulari, quvonchlari va dardlarini jonli va samimiy tarzda tasvirlaydi. O. Genrining yozish uslubi hayotiy realizm, yumor va kutilmagan yakunlari bilan ajralib turadi.

Adib ijodining eng mashhur namunalardan biri “Sehrgarlarning sovg‘asi” hikoyasi. Bu asarda insoniy tuyg‘ularning eng sof, eng samimiy ko‘rinishi gavdalanadi. Hikoya kambag‘al, ammo bir-birini chin dildan sevuvchi er-xotin Jim va Della hayoti haqida. Yangi yil arafasida ular bir-biriga sovg‘a qilish uchun o‘zlaridagi eng qimmat narsadan voz kechadilar. Della o‘zining uzun, chiroyli sochini sotib, eriga soati uchun zanjir oladi. Jim esa bobosidan qolgan eng qimmat merosi - soatini sotib, Dellaga soch taroqlarini sovg‘a qiladi.

Mazkur vaziyat o‘zida sevgi va fidoyilikning eng oliy darajasini mujassam etadi. Sovg‘alarning o‘z amaliy ahamiyatini yo‘qotganligi kinoya vositasida tasvirlanadi, ammo bu holat asarning mazmuniy qiymatini yanada chuqurlashtiradi. Yozuvchi moddiy narsalar emas, balki ma’naviy boylik - sadoqat va muhabbat inson hayotining haqiqiy qadriyatlari ekanini ta’kidlaydi.

O. Genri hikoyalarida ramz va kinoya muhim badiiy vosita sifatida qo‘llanadi.

Asarda:

Soch - ayollik, go‘zallik va sadoqat timsoli;

Soat - vaqt va hayotning o‘tkinchiligini bildiruvchi ramz;

Sovg‘alar - chin sevgi va fidoyilik ifodasi;

Sehrgarlar - qadimiy donishmandlar timsoli bo‘lib, ular orqali Jim va Della zamonaviy fidoyilar sifatida talqin etiladi.

Bu ramzlar bir butun holda insoniy fazilatlarning abadiyligini va sevgi qadriyatlarining o‘tmasligini ifodalaydi. Hikoyaning kutilmagan yakuni esa kinoyaviy ohangda, hayotning paradoksal mohiyatini ko‘rsatadi.

O. Genrining “Sehrgarlarning sovg‘asi” hikoyasi ijtimoiy jihatdan ham dolzarbdir. U jamiyatda moddiy boylikka haddan ortiq e’tibor berishning ma’nosizligini fosh etadi. Adib fikricha, insonning haqiqiy boyligi - bu sevgi, sadoqat, insoniylik va o‘zgalarga mehr bilan

munosabatda bo‘lishdir. Shuning uchun ham hikoya o‘quvchini axloqiy jihatdan poklanishga, insoniy fazilatlarni qadrlashga undaydi.

“Sehrgarlarning sovg‘asi” qisqa hajmiga qaramay, mazmunan chuqur, g‘oyaviy jihatdan universal asardir. Unda insoniy tuyg‘ular, fidoyilik, muhabbat va ma’naviyatning ustuvorligi yuksak badiiy ifodasini topgan. Hikoya nafaqat O. Genrining ijodida, balki jahon adabiyotida ham qisqa hikoya janrining eng mukammal namunalaridan biri sifatida tan olingan. Bugungi kunda ham u o‘quvchilar qalbiga chuqur ta’sir etadi va abadiy insoniy qadriyatlarni ulug‘lashda davom etmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O. Henry. The Gift of the Magi. New York: McClure, Phillips & Co., 1905.
2. Cuddon, J. A. A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory. Wiley-Blackwell, 2013.
3. Abrams, M. H. A Glossary of Literary Terms. Wadsworth, 2012.
4. Booth, W. C. The Rhetoric of Fiction. University of Chicago Press, 1983.
5. Short, M. Exploring the Language of Poems, Plays and Prose. Routledge, 1996.
6. Roberts, E. V. Writing about Literature. Pearson, 2011.